

Nelaimingi atsitikimai darbe

Turinys

1. Kontaktai
2. Metaduomenų atnaujinimas
3. Statistinės informacijos apžvalga
4. Matavimo vienetas (-ai)
5. Ataskaitinis laikotarpis
6. Instituciniai įgaliojimai
7. Konfidencialumas
8. Statistinės informacijos sklaidos politika
9. Statistinės informacijos skelbimo periodiškumas
10. Statistinės informacijos sklaidos formos, prieinamumas ir aiškumas
11. Kokybės vadyba
12. Reikalingumas ir aktualumas
13. Tikslumas ir patikimumas
14. Savalaikiškumas ir punctualumas
15. Palyginamumas ir suderinamumas
16. Statistiniam tyrimui atlikti reikalingos lėšos ir statistinės atskaitomybės našta respondentams
17. Statistinių rodiklių revizija
18. Statistinių duomenų apdorojimas
19. Pastabos ir kita informacija

1	Kontaktai	
1.1	Organizacijos kontaktai	Valstybės duomenų agentūra (toliau – VDA) Valstybinė darbo inspekcija (toliau – VDI)
1.2	Organizacijos padalinio kontaktai	VDA: Demografinės ir socialinės statistikos skyrius VDI: Darbuotojų saugos ir sveikatos skyrius
1.3	Kontaktinis asmuo	VDA: Natalija Ravinskienė VDI: Kristina Kalinauskaitė
1.4	Kontaktinio asmens pareigos	VDA: skyriaus vedėja VDI: informacijos rinkimo specialistė
1.5	Kontaktinio asmens pašto adresas	VDA: Gedimino pr. 29, LT-01500 Vilnius VDI: Mindaugo g. 12, LT-03225 Vilnius

1.6	Kontaktinio asmens el. pašto adresas	VDA: Natalija.Ravinskiene@stat.gov.lt VDI: kristina.kalinauskaite@vdi.lt
1.7	Kontaktinio asmens telefono nr.	VDA: +370 650 74 265 VDI: +370 650 79 393
1.8	Kontaktinio asmens fakso nr.	–
2	Metaduomenų atnaujinimas	
2.1	Metaduomenų patvirtinimo data	2026-05-26
2.2	Paskutinė metaduomenų sklaidos data	2026-06-12
2.3	Paskutinio metaduomenų atnaujinimo (peržiūros, patikros) data	2026-06-12
3	Statistinės informacijos apžvalga	
3.1	Statistinės informacijos aprašymas	Nelaimingų atsitikimų darbe statistinio tyrimo tikslas – rengti statistinę informaciją apie nelaimingus atsitikimus darbe pagal ūkio subjektų ekonominės veiklos rūšis, ūkio subjektų dydį, darbuotojų darbo stažą, priežastis, traumuojančius veiksnius ir nelaimingus atsitikimus darbe, įvykusius neblaiviems darbuotojams. Statistinė informaciją apie nelaimingus atsitikimus darbe rengiama pagal galiojančius šalies teisės aktus ir Europos nelaimingų atsitikimų darbe statistikos (ESAW) metodiką.
3.2	Naudojami klasifikatoriai	Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK 2.1 red.); Lietuvos Respublikos administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių klasifikatorius (LR AVGVK 2018).
3.3	Sektorinė aprėptis	Visi ekonominiai sektoriai. Nelaimingi atsitikimai darbe, susiję su statutinių darbuotojų veikla, kuriai būdingi specifiniai veiklos požymiai, į tyrimą neįtraukiami.

3.4	Apibrėžtis (-ys)	Nelaimingas atsitikimas darbe – įvykis darbe, įskaitant eismo įvykį darbo laiku, nustatyta tvarka ištirtas ir pripažintas nelaimingu atsitikimu darbe, kurio padarinys darbuotojo trauma (lengva, sunki, mirtina). Mirtinas nelaimingas atsitikimas darbe – įvykis, dėl kurio darbuotojas patiria sveikatai ir (ar) gyvybei pavojingą traumą ir dėl jos iš karto ar po kurio laiko miršta. Nelaimingų atsitikimų darbe dažnumo rodiklis – nelaimingų atsitikimų darbe skaičius, tenkantis 100 tūkst. dirbančių asmenų. Nedirbtų darbo dienų skaičius – kalendorinių dienų skaičius, per kurias nukentėjęs asmuo negalėjo dirbti dėl nelaimingo atsitikimo darbe. Pagal Europos Sąjungos (ES) teisės aktus: Nelaimingas atsitikimas darbe – pavienis įvykis darbo metu, dėl kurio patiriama fizinė ar psichinė žala. „Darbo metu“ reiškia vykdant profesinę veiklą arba būnant darbe. Nelaimingiems atsitikimams darbe priskiriami eismo įvykiai darbo metu, tačiau neįtraukiami eismo įvykiai pakeliui į darbą arba iš jo. Mirtinas nelaimingas atsitikimas darbe – nelaimingas atsitikimas, dėl kurio nukentėjęsysis miršta per vienus metus nuo nelaimingo atsitikimo.
3.5	Statistinio stebėjimo vienetas	Nelaimingas atsitikimas darbe.
3.6	Statistinė tiriamoji visuma	Tiriami pranešimai apie įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai patiria žalą sveikatai, išskyrus tarnybinius santykius, kuriuos nustato atitinkami statutai ar įstatymai.
3.7	Geografinė aprėptis	Visa šalies ekonominė teritorija.
3.8	Laiko aprėptis	Pagal šalies teisės aktus statistinė informacija rengiama nuo 1995 m., o pagal ES teisės aktus – nuo 2008 m.
3.9	Bazinis laikotarpis	—
4	Matavimo vienetas (-ai)	Darbuotojų, nukentėjusiųjų ir mirusiųjų nuo nelaimingų atsitikimų darbe skaičius – atvejai;

		Nelaimingų atsitikimų darbe dažnumo rodiklis – nelaimingų atsitikimų darbe skaičius, tenkantis 100 tūkst. dirbančių asmenų; Dėl nelaimingo atsitikimo darbe nedirbtų darbo dienų skaičius – dienų skaičius.
5	Ataskaitinis laikotarpis	Metai
6	Instituciniai įgaliojimai	
6.1	Teisės aktai ir kiti susitarimai	2011 m. balandžio 11 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 349/2011, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1338/2008 dėl Bendrijos statistikos apie visuomenės sveikatą ir sveikatą bei saugą darbe nuostatos dėl nelaimingų atsitikimų darbe statistikos; 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1338/2008 dėl Bendrijos statistikos apie visuomenės sveikatą ir sveikatą bei saugą darbe; Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. Nr. 1118 nutarimas „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“.
6.2	Apsikeitimas statistiniais duomenimis	Apsikeitimas statistiniais duomenimis nevyksta.
7	Konfidencialumas	
7.1	Konfidencialumo užtikrinimo politika	Valstybės duomenų agentūra, rinkdama, apdorodama, analizuodama statistinius duomenis ir skelbdama statistinę informaciją, visiškai užtikrina respondentų (namų ūkių, įmonių, įstaigų, organizacijų ir kitų statistinio stebėjimo vienetų) teikiamų duomenų konfidencialumą, kaip tai apibrėžta Valstybės duomenų agentūros konfidencialumo politikos gairėse.
7.2	Duomenų konfidencialumą užtikrinančios taisyklės	Statistinio atskleidimo kontrolės vadovas, patvirtintas Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus 2024 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. DĮ-29; Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatai ir Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės,

		patvirtinti Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. DĮ-163.
8	Statistinės informacijos sklaidos politika	
8.1	Statistinės informacijos skelbimo kalendorius	Statistinė informacija skelbiama Oficialiosios statistikos portale pagal patvirtintą Oficialiosios statistikos kalendorių.
8.2	Nuoroda į statistinės informacijos skelbimo kalendorių	Oficialiosios statistikos kalendorius
8.3	Statistinės informacijos skelbimo tvarka	Valstybės duomenų agentūros ir Valstybinės darbo inspekcijos statistinė informacija rengiama ir skleidžiama laikantis nešališkumo ir objektyvumo principų, t. y. sistemingai, patikimai ir nešališkai, vadovaujantis profesiniais bei etikos standartais (Europos statistikos praktikos kodekso) ir laikantis skaidrios politikos ir praktikos vartotojų bei respondentų atžvilgiu. Visi vartotojai turi vienodas teises gauti statistinę informaciją. Visa statistinė informacija yra skelbiama vienu metu – 9 val. statistinės informacijos skelbimo dieną, nurodytą Oficialiosios statistikos portalo kalendoriuje. Naujienų prenumeratoriams atitinkama statistinė informacija siunčiama automatiškai. Statistinės informacijos sklaidos formos ir būdai – elektroniniai ar popieriniai statistikos leidiniai, informaciniai pranešimai, teminės lentelės, rodikliai Rodiklių duomenų bazėje ir žemėlapiuose, duomenų bazės naujienos, atsakymai į vartotojų užklausas, žinutės socialiniuose tinkluose ir kitos galimos formos. Statistinė informacija skelbiama vadovaujantis Oficialiosios statistikos sklaidos politikos gairėmis ir Valstybės duomenų agentūros rengiamos informacijos sklaidos ir komunikacijos taisyklėmis, patvirtintomis Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus 2025 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. DĮ-221 ir Valstybinės darbo inspekcijos rengiamos statistinės informacijos sklaidos nuostatomis, apibrėžiamomis dvišalėje

		sutartyje dėl statistinės informacijos sklaidos Oficialiosios statistikos portale.
9	Statistinės informacijos skelbimo periodiškumas	Metinis
10	Statistinės informacijos sklaidos formos, prieinamumas ir aiškumas	
10.1	<u>Informaciniai pranešimai</u>	Informaciniai pranešimai skelbiami <u>Oficialiosios statistikos portale</u> .
10.2	<u>Leidiniai</u>	Leidiniai nėra rengiami
10.3	Duomenų bazės	Statistiniai rodikliai skelbiami <u>Rodiklių duomenų bazėje</u> (Gyventojai ir socialinė statistika -> Sveikata -> Nelaimingi atsitikimai darbe ir profesinės ligos -> Nelaimingi atsitikimai darbe (pagal ESAW) ir (Gyventojai ir socialinė statistika -> Sveikata -> Nelaimingi atsitikimai darbe ir profesinės ligos -> Darbuotojai, nukentėję dėl nelaimingų atsitikimų darbe). Rodiklių duomenų bazės puslapis skirtas statistinės informacijos peržiūrai ir analizei. Daugiau informacijos apie Rodiklių duomenų bazę pateikiama <u>Rodiklių duomenų bazės naudotojo vadove</u>.
10.4	Prieiga prie mikroduomenų	Mikroduomenys mokslo tikslams prieinami ir teikiami, remiantis Valstybės duomenų agentūros konfidencialių statistinių duomenų teikimo mokslo tikslams tvarkos apraše nurodytomis nuostatomis. Daugiau informacijos pateikiama Oficialiosios statistikos portalo skiltyje „ <u>Duomenų teikimas</u> “.

10.5	Kita	Statistinė informacija yra skelbiama Eurostato duomenų bazėje . Taip pat statistinė informacija gali būti teikiama pagal individualias užklausas (daugiau informacijos Valstybės duomenų agentūroje interneto svetainėje adresu https://osp.stat.gov.lt/e.-paslaugos).
10.6	Metodologiniai dokumentai	Metodologiniai dokumentai skelbiami Eurostato interneto svetainėje (dokumentas European Statistics on Accidents at Work (ESAW) (tik anglų kalba) ir Valstybinė darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainės skiltyje „Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo metodinės rekomendacijos“.
11	Kokybės vadyba	
11.1	Kokybės užtikrinimas	Statistinės informacijos ir jos rengimo kokybė užtikrinama, vadovaujantis Europos statistikos praktikos kodekso nuostatomis ir ESS kokybės užtikrinimo gairėmis (angl. <i>ESS Quality Assurance Framework</i>). 2007 m. įdiegta vadybos sistema, atitinkanti tarptautinio kokybės vadybos sistemų standarto ISO 9001 reikalavimus. Pagrindinės Valstybės duomenų agentūros veiklos kryptys, užtikrinant kokybės valdymą ir nuolatinį gerinimą, nustatytos Kokybės politikoje. Reguliariai atliekama statistinių procesų ir jų rezultatų kokybės rodiklių stebėseną, statistinių tyrimų vadovų savęs vertinimai, leidžiantys nustatyti gerintinas sritis ir operatyviai pašalinti trūkumus. Daugiau informacijos apie statistinės informacijos ir jos rengimo kokybės užtikrinimą skelbiama Valstybės duomenų agentūros interneto svetainės skiltyje „Kokybės vadyba“.
11.2	Kokybės vertinimas	Duomenų kokybė atitinka tikslumo, savalaikiškumo ir punktualumo, palyginamumo ir suderinamumo reikalavimus. Ataskaitinio laikotarpio statistiniai duomenys lyginami su ankstesnių metų duomenimis. Nustatomos išsiskiriančios rodiklių reikšmės ir atliekama jų analizė. Nustačius netikslumus, statistiniai duomenys taisomi. Esant rodiklių pokyčiams, išsiaiškinamos priežastys.
12	Reikalingumas ir aktualumas	

12.1	Vartotojų poreikiai	Pagrindiniai statistinės informacijos vartotojai yra valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, tarptautinės organizacijos, žiniasklaida, verslo ir mokslo atstovai, studentai, kurių poreikiai tenkinami nepažeidžiant konfidencialumo principo. Statistinė informacija yra naudojama prognozuojant Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos formuojamą darbo politiką.
12.2	Vartotojų pasitenkinimas	Valstybės duomenų agentūra didelį dėmesį skiria ryšiams su vartotojais stiprinti. Vartotojams sudaromos sąlygos testuoti anketas, teikti savo siūlymus ir pageidavimus el. paštu ir internetu, reguliariai organizuojami susitikimai su vartotojais, jų mokymai.
12.3	Statistinės informacijos išsamumas	Visi statistiniai rodikliai yra rengiami ir skelbiami apimtimi, apibrėžta jų rengimą ir skelbimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.
12.3.1	Reikalingos informacijos išsamumo laipsnis	Pagal Oficialiosios statistikos programos I dalį parengta informacija skelbiama 100 proc.
13	Tikslumas ir patikimumas	
13.1	Bendras tikslumas	Tyrimas atliekamas administracinių šaltinių pagrindu. Administracinių duomenų kokybė užtikrinama atliekant, gautų rezultatų analizę ir esant reikalui, atliekant duomenų redagavimą.
13.2	Imties paklaida	Statistinė informacija rengiama administracinių šaltinių pagrindu, imtis tyrimui nerenkama.
13.3	Paklaida, nesusijusi su imtimi	Paklaidos, nesusijusios su imtimi, reikšmingos įtakos rezultatams neturi.
13.3.1	Paklaida, atsiradusi dėl neatsakymo	Paklaida, atsiradusi dėl neatsakymo, yra nereikšminga.
13.3.1.1	Statistinio vieneto neatsakymo lygis, proc.	Statistinio vieneto neatsakymo lygis neskaičiuojamas, rodikliai rengiami administracinių duomenų šaltinių pagrindu.
13.3.1.2	Rodiklio neatsiskaitymo lygis, proc.	Statistinei informacijai rengti naudoti administraciniai duomenys, tuščių rodiklių reikšmių neturėjo.
14	Savalaikiškumas ir punctualumas	

14.1	Savalaikiškumas	Statistinė informacija apie nelaimingus atsitikimus darbe, netekusius darbingumo ir žuvusius asmenis, nedirbtų dienų dėl nelaimingų atsitikimų darbe skaičių, parengta pagal šalies teisės aktus, yra skelbiama 4 mėn. ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus. Kiekvieno nelaimingo atsitikimo darbe statistiniai duomenys (nuasmeninta pirminė duomenų bazė) pagal ES teisės aktus siunčiami Eurostatui ne vėliau kaip 18 mėn. ataskaitiniams metams pasibaigus.
14.2	Punktualumas	Statistinė informacija yra skelbiama pagal Oficialiosios statistikos kalendorių . Vėluojant paskelbti informaciją, vartotojams iš anksto pranešama, nurodant priežastį ir naują skelbimo datą.
14.2.1	Laiku paskelbtos statistinės informacijos dalis	100 proc.
15	Palyginamumas ir suderinamumas	
15.1	Geografinis palyginamumas	Statistinė informacija parengta pagal ES teisės aktus yra palyginama tarp ES šalių.
15.2	Palyginamumas laiko atžvilgiu	Laiko eilutės yra palyginamos.
15.2.1	Palyginamų laiko eilučių ilgis	Nuo 1995–2007 m. nelaimingų atsitikimų darbe rodikliai palyginami pagal EVRK 1.1 red., nuo 2008 m. – palyginami pagal EVRK 2 red., nuo 2025 m. – palyginami pagal EVRK 2.1 red. Pagal šalies teisės aktus statistinė informacija palyginama nuo 1995 m., pagal ES teisės aktus – nuo 2008 m.
15.3	Suderinamumas tarp skirtingų statistinių sričių	Nelaimingų atsitikimų darbe statistiniai rodikliai nederinami tarp skirtingų statistinių sričių.
15.4	Vidinis suderinamumas	Nelaimingų atsitikimų darbe rodikliai tarpusavyje yra suderinti.
16	Statistiniam tyrimui atlikti reikalingos lėšos ir statistinės atskaitomybės	Naudojami administraciniai duomenys. Šiuo atveju statistinės atskaitomybės naštos respondentams nėra. 2025 m. statistiniam tyrimui atlikti buvo skirta 117,7 tūkst. eurų.

	našta respondentams	
17	Statistinių rodiklių revizija	
17.1	Revizijos politika	Valstybės duomenų agentūroje taikoma revizijos politika aprašyta Statistinės informacijos revizijų atlikimo, analizės ir skelbimo tvarkos apraše .
17.2	Revizijos praktika	Nelaimingų atsitikimų darbe (pagal ESAW) statistiniams rodikliams revizijos neatliekamos, skelbiami galutiniai rezultatai ir jie nėra vėliau revizuojami. Metinių nelaimingų atsitikimų darbe statistinių rodiklių, kuriuos rengia VDI, revizijos atliekamos iki kiekvienų metų birželio 1 d. Nelaimingų atsitikimų darbe statistiniai rodikliai tikslinami už ne ilgesnį kaip praėjusių 3 metų laikotarpį, tikslinant visus kiekvienų metų rodiklius atskirai. Revizijos gali būti atliekamos atsiradus reikšmingų klaidų, pasikeitus klasifikatoriams, atnaujinus metodiką, atsiradus naujų statistinių duomenų šaltinių. Atlikus planinę metinių nelaimingų atsitikimų darbe statistinių rodiklių reviziją nelaimingų atsitikimų darbe statistiniai duomenys teikiami Oficialiosios statistikos portale nustatytais terminais, skelbiami VDI interneto svetainės skiltyse „Naujienos“, „Nelaimingi atsitikimai“ bei „DSS būklės ataskaitos“, pažymint paskutinės revizijos datą. Gavus Eurostato prašymą patikslinti už atitinkamą ataskaitinį laikotarpį / ataskaitinius laikotarpius pateiktų nelaimingų atsitikimų darbe mikroduomenis ir metaduomenis, atliekama neplaninė revizija. Jei paskelbtų statistinių rodiklių reikšmėse pastebima techninė klaida, kuriai ištaisyti nereikia revizijos, ji yra nedelsiant taisoma ir apie ją informuojami vartotojai.

17.2.1	Revizijos metu gauto pokyčio vidurkis	Santykinis absoliutus revizijų vidurkis, %			
		Rodikliai	2022	2023	2024
		EMP PS*	0,06	0,12	0,06
		EMP HW**	0,06	0,03	0,02
		SAL PS***	0,03	0,02	0,02
		SAL HW****	0,05	0,02	0,03
		*Darbuotojų, nukentėjusių nuo nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius **Darbuotojų, žuvusių nuo nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius ***Darbuotojų, netekusių darbingumo dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius, tenkantis 100 tūkst. dirbančiųjų ****Nedirbtų dienų skaičius, laikinai netekus darbingumo dėl nelaimingų atsitikimų darbe			
18	Statistinių duomenų apdorojimas				
18.1	Statistinių duomenų šaltinis	Rengiant statistinę informaciją pagal šalies teisės aktus naudojami Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos suvestiniai duomenys apie nelaimingus atsitikimus darbe. Rengiant statistinę informaciją pagal ES teisės aktus naudojama Eurostato duomenų bazėje paskelbta statistinė informacija.			
18.2	Statistinių duomenų rinkimo periodiškumas	Metinis			
18.3	Statistinių duomenų rinkimas	Nelaimingų atsitikimų darbe aktai teikiami Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos telefonu, el. paštu.			

		Kiekvieno nelaimingo atsitikimo darbe statistiniai duomenys (nuasmeninta pirminė duomenų bazė) siunčiami Eurostatui per duomenų perdavimo sistemą EDAMIS. Administraciniai duomenys gaunami, atnaujinami ir naudojami vadovaujantis reglamentuojančiais teisės aktais pagal Valstybės duomenų agentūros su administracinių duomenų tvarkytojais sudarytas sutartis ir susitarimus.
18.4	Statistinių duomenų tinkamumo patvirtinimas	Statistinių duomenų kokybei užtikrinti atliekama duomenų analizė, redagavimas. Tikrinamas statistinių duomenų išsamumas ir patikimumas. Prieš pateikiant tyrimo rezultatus vartotojams, gauti rezultatai lyginami su ankstesnių metų rezultatais, kitų šaltinių informacija, tikrinamas rodiklių tarpusavio suderinamumas. Jei rezultatai labai skiriasi nuo ankstesnių metų, aiškinamasi, kokios yra tokių skirtumų priežastys, statistiniai duomenys tikslinami.
18.5	Statistinių rodiklių rengimas	Nelaimingų atsitikimų darbe statistinio tyrimo rodikliai skaičiuojami remiantis VDI Darbo sąlygų darbo vietose nuolatinės stebėsenos informacinės sistemos duomenų bazės duomenimis. Statistinė informacija rengiama naudojant klasifikavimo, sumavimo ir grupavimo metodus.
18.6	Sezono ir darbo dienų skaičiaus įtakos pašalinimas	Sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaka statistiniams rodikliams nevertinama.
19	Pastabos ir kita informacija	–